

Verzoek ontslag bewindvoerder afgewezen.

Dat de debiteur het vertrouwen in de bewindvoerder heeft verloren, is onvoldoende grond voor ontslag. Een bewindvoerder wordt benoemd om toezicht te houden op de naleving van de schuldsaneringsverplichtingen. In die hoedanigheid zal de bewindvoerder soms moeten handelen op een andere wijze dan de schuldenaar voor ogen had of beslissingen moeten nemen waarmee schuldenaar het niet mee eens is. Dat is op zich onvoldoende om tot vervanging van de bewindvoerder over te gaan. Alleen als de bewindvoerder bij de taakvervulling zich niet heeft gedragen als een redelijk en bekwaam handelend bewindvoerder, buiten de wettelijke kaders is getreden of door toedoen van de bewindvoerder de communicatie zodanig is verstoord dat verder toezicht door deze bewindvoerder niet meer mogelijk is, ligt vervanging in de rede.

Vervangingsverzoek

Bij vonnis van de rechtbank Noord-Holland van 3 april 2018 is op schuldenaar A de schuldsaneringsregeling van toepassing verklaard, met benoeming van een rechter-commissaris en een bewindvoerder. Ruim drie maanden later, bij brief van 11 juli 2018, heeft A verzocht om vervanging van de bewindvoerder. Ter terechtzitting van 21 augustus 2018 is dit verzoek behandeld en zijn A en de bewindvoerder gehoord. Een bewindvoerder kan immers niet worden ontslagen zonder eerst door de Rechtbank te zijn gehoord, zie HR 27 november 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ8842). A heeft ter terechtzitting verklaard dat het plaatsvinden van deze zitting voorkomen had kunnen worden indien de bewindvoerder telefonisch contact met hem had opgenomen. Mogelijke onduidelijkheden hadden één op één kunnen worden opgehelderd. Door toedoen van de bewindvoerder is de onderlinge communicatie verstoord geraakt. A heeft geen vertrouwen meer in deze bewindvoerder, zo blijkt:

“ De bewindvoerder gijzelt mijn WSNP-traject, eist de hoofdrol op en maakt misbruik van haar van haar positie. Ik voel mij slechts een figurant die enkel bevelen moet aannemen en geen vragen mag stellen. Ze probeert haar gelijk te forceren door te dreigen met beëindiging van het WSNP-traject. Ik heb er letterlijk alle belang bij om mijzelf aan de geldende strenge (WSNP) regels/afspraken te houden en verder ben ik enorm dankbaar dat ik deze kans krijg. En ondanks dat de bewindvoerder ongelijk heeft voor wat betreft de gang van zaken rond de teruggestorte afkoopsom door het UWV en de dreigmail heb ik mijzelf constructief opgesteld. (..) Hierbij dien ik tevens een wijzigingsverzoek in om zo spoedig mogelijk de bewindvoering inzake mijn WSNP-traject te laten overnemen.”

Verzoeken om opheldering

De bewindvoerder heeft ter terechtzitting verklaard dat zij haar taak op een correcte wijze heeft uitgevoerd en dat er geen aanleiding is voor de aanstelling van een andere bewindvoerder. Omdat voor haar onduidelijk was wat er met het door het UWV teruggestorte bedrag was gebeurd en van wie de schuldenaar geld had geleend, heeft zij meerdere malen schriftelijke opheldering van A gevraagd. Dat is ook zeker de wettelijke toezichthoudende taak van een bewindvoerder. Omdat A in zijn reacties onvoldoende duidelijkheid gaf, is om tussentijdse beëindiging van de schuldsaneringsregeling verzocht. Het verweerschrift heeft uiteindelijk de door de bewindvoerder verlangde duidelijkheid gegeven. Het was toen te laat om de zitting af te zeggen, nog daargelaten dat A inmiddels te kennen had gegeven een andere bewindvoerder te willen. Volgens de bewindvoerder is de verhouding tussen haar en de schuldenaar niet zodanig verstoord dat dit zou moeten leiden tot benoeming van een andere

bewindvoerder. Het lijkt er ook op (de bewindvoerder en de Rechtbank zeggen het niet) dat de klachten van A zich meer richten op het stelsel van de wet en op het strikte toezicht op de naleving van de schuldsaneringsverplichtingen, dan de invulling die deze bewindvoerder daaraan geeft.

Het wettelijk kader en uitgangspunt

Hoe dit ook zij: de Rechtbank gaat vervolgens over tot de beoordeling van het verzoek, en schetst eerst het wettelijk kader. Artikel 319 van de Faillissementswet bepaalt dat de rechtbank bevoegd is de bewindvoerder op een met redenen omkleed verzoek van de schuldenaar, na hem gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben, te ontslaan en door een ander te vervangen. De door de schuldenaar aangevoerde gronden moeten het verzoek wel kunnen dragen. Dat laatste is naar het oordeel van de rechtbank niet het geval.

Uitgangspunt is – aldus de Rechtbank – dat de bewindvoerder door de rechtbank wordt benoemd om toezicht te houden op de naleving van de uit de wettelijke schuldsaneringsregeling voortvloeiende verplichtingen. In die hoedanigheid zal de bewindvoerder soms moeten handelen op een andere wijze dan schuldenaar voor ogen had of beslissingen moeten nemen waarmee schuldenaar het niet mee eens is. Dat gegeven is op zich zelf onvoldoende om tot vervanging van de bewindvoerder over te gaan. Alleen als de bewindvoerder bij de vervulling van zijn of haar taken zich niet heeft gedragen als een redelijk en bekwaam handelend bewindvoerder, buiten de wettelijke kaders is getreden of door toedoen van de bewindvoerder de communicatie zodanig is verstoord dat verder toezicht door deze bewindvoerder niet meer mogelijk is, ligt vervanging van de bewindvoerder in de rede. Daarvan is hier in de ogen van de Rechtbank geen sprake. Deze ontslagmaatstaf volgt overigens niet rechtstreeks uit de wet, net zo min als dat het geval is bij het sterk vergelijkbare artikel 73 Fw voor het ontslag van de curator. De rechter die een ontslagverzoek beoordeelt is niet aan bepaalde ontslagcriteria gebonden en heeft dus een zekere beoordelingsvrijheid, aldus HR 27 juni 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF7683).

Informatieplicht en communicatie

De bewindvoerder heeft in het kader van de uitoefening van haar taak meerdere keren om informatie gevraagd aan A. De gewenste duidelijkheid werd echter door A niet verschaft terwijl op hem ingevolge artikel 327 jo 105 Fw de verplichting rust om gevraagd en ongevraagd alle informatie te verschaffen die relevant is voor de uitvoering van de schuldsanering of relevant is voor de bewindvoerder. Gelet op de berichten die de bewindvoerder aan A heeft gestuurd, moet het voor hem voldoende duidelijk zijn geweest wat van hem werd verlangd en lag het op zijn weg om daaraan te voldoen, aldus de Rechtbank. Algemeen bekend is sinds een standaardarrest van de Hoge Raad (HR 15 februari 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD9144) dat deze informatieplicht een spontane “brengplicht” is. Het verwijt van A dat de bewindvoerder telefonisch contact met hem had moeten zoeken, is niet terecht. Nog daargelaten dat A zelf ook geen telefonisch contact heeft gezocht, moest hij schriftelijke bewijsstukken overleggen, hetgeen uiteindelijk pas bij het verweerschrift is gebeurd. Indien al sprake is van een verstoorde communicatie, hetgeen de bewindvoerder niet onderschrijft, is dit in belangrijke mate aan A zelf te wijten en geen reden voor vervanging van de bewindvoerder. Het verzoek wordt dan ook afgewezen.

A zal dus zijn schuldsanering moeten (proberen te) voltooien met zijn bewindvoerder. Nu de procedure pas een half jaar op dreef is, en er van zijn kant een serieuze vertrouwensbreuk is ontstaan, zou dat vermoedelijk nog een moeizaam traject kunnen worden. Een saniet dient nu eenmaal constructief mee te werken aan de schuldsanering en zich daarbij te onderwerpen aan het toezicht door de bewindvoerder. De een voegt zich gemakkelijker in die relatie dan de

ander, maar voor iedereen gelden dezelfde schuldsaneringsverplichtingen als tegenhanger van de kans op een schone lei.

Een procesrechtelijk slot

Overigens merkt de rechtbank op dat bij klachten over de (gedragingen van de) bewindvoerder, de rechter-commissaris de eerst aangewezen is om die klachten te behandelen. De rechter-commissaris is immers belast met toezicht op de wijze waarop de bewindvoerder binnen de wettelijke schuldsaneringsregeling zijn of haar wettelijk taken verricht en is beter op de hoogte in de zaak dan de rechtbank. A heeft nagelaten zich tot de rechter-commissaris te wenden, hetgeen eveneens reden is om het verzoek af te wijzen. Een dergelijke ontslagbeslissing betreft “het beheer of de vereffening van de boedel” en wordt dus “door de rechtbank in hoogste ressort gewezen”, aldus het in artikel 321 Fw van overeenkomstige toepassing verklaarde (“geschakelde”) artikel 85 Fw. Dat betekent dat er dus geen hoger beroep openstaat tegen deze beslissing bij het gerechtshof, maar nog wel cassatie bij de Hoge Raad. In zekere zin heeft A zichzelf een extra beoordeling ontnomen, want als hij de gewone weg zou hebben bewandeld en een klacht zou hebben ingediend bij de rechter-commissaris op de voet van artikel 317 Fw, dan zou bij afwijzing van die klacht conform artikel 315 Fw nog “horizontaal” hoger beroep van die beschikking hebben opengestaan bij de Rechtbank. De ontslagbeschikking staat immers niet – zoals bijvoorbeeld de salarisbeschikking – op de negatieve lijst in artikel 315 lid 2 Fw.

**Bron: Rechtbank Noord-Holland Zittingsplaats Haarlem, 4 september 2018,
ECLI:NL:RBNHO:2018:7700**